

8.1. Metodika síťového mapování vybraných druhů savců

autor: Vladimír Hanzal

verze 2024

Forma odevzdávání výsledků:

Zpracovatel odevzdává výsledky v podobě zapsaných dat do Nálezové databáze ochrany přírody (dále jen NDOP). NDOP je dostupná na Portálu Informačního systému ochrany přírody (<http://portal.nature.cz>). Data mohou být zadána přímo (v prostředí NDOP či pomocí aplikace BioLog), nebo pomocí hromadného importu (import provádí AOPK ČR pouze z korektně vyplněné tabulky dodaného vzoru a v minimálním počtu 1000 nálezů). Zapsané výsledky jsou součástí NDOP spravované AOPK ČR a jsou přístupné všem orgánům ochrany přírody pro další využití.

Data budou odevzdávána pod zdrojem:

Autor – *jméno a příjmení zpracovatele*, rok – 2024 - 2029, typ zdroje – *terénní šetření*, název práce – *Síťové mapování vybraných druhů savců – pole XXXX*

1. Záznam v aplikaci NDOP

Záznam má podobu jednoduchého faunistického záznamu s přesně lokalizovaným místem nálezu pomocí GPS souřadnic. Záznam dále obsahuje základní faunistické údaje: datum nálezu, autora nálezu, druh, počet jedinců (příp. odhad početnosti), metodu. Záznam může být doplněn fotografií druhu a lokality.

2. Metody provádění průzkumů:

Hlavním cílem průzkumu je zjištění pokud možno kompletního druhového spektra savců (s výjimkou letounů) v mapovaném poli síťového mapování

Minimální počet návštěv - dvakrát ročně: optimálně duben až červen a září až říjen.

2.1. Drobní zemní savci

Výskyt drobných zemních savců je zjišťován odchytem do živolovných a padacích pastí. Pro odchyty může být použit liniový nebo plošný systém s preferencí vhodných mikrolokalit s vysokou pravděpodobností odchyty. Odchyty budou provedeny v každém kvadrátu 1. řádu („1/4 kvadrát“) standardní mapovací sítě systému KFME.

Odchyty do pastí budou v obou termínech provedeny optimálně během 2 nocí.

Jako univerzální návnadu lze použít špek. Pasti se kladou před setměním, po jejich položení je nutné kontrolovat průběh odchyty minimálně každé dvě hodiny (z důvodu přežití odchycených jedinců) až do ukončení odchyty po rozednění.

Odchycené zvíře se vypudí ze živolovné pasti do igelitového sáčku (po otevření zadních dvířek, fouknutím do vstupního otvoru nebo vsunutím silnějšího stébla trávy). Se zvířetem v

igelitovém sáčku se pak pohodlně manipuluje, mj. je tak možné jedince se sáčkem snadno zvážit mincířem (Pessolou) s přesností na 0,5 gramu. Po vypuštění zvířete je nutné zvážit prázdný sáček a jeho hmotnost odečíst.

V případě úhynu odchyceného jedince je vhodné jej uchovat pro další zpracování. Krátkodobě lze využít mrazící box, pro dlouhodobé uložení je vhodné zakonzervovat mrtvého jedince ve 4% roztoku formaldehydu (je nezbytné nastříhnout břišní dutinu).

Do protokolu se zapisuje: datum, čas odchytu (při vyjímání zvířete z pasti), druh, pohlaví, odhadnutá věková kategorie (juv./ad.), příp. hmotnost a u samic gravidita či zjištěné kojení. Vedle těchto údajů zaznamenáme také stav počasí.

2.2. Ostatní savci

Pro zjištění výskytu všech ostatních druhů savců lze použít jakoukoliv dostupnou metodu (živorovky/sklopce, přímé pozorování, nález uhynulého jedince, pobytové stopy, fotopasti, ...). Pro stopování je vhodné využít zimní období.

Nalezené kadavery je nezbytné vyfotografovat, je možné je též uchovat pro další určení či zpracování.

Do protokolu se zapisuje: datum, druh, metoda prokázání přítomnosti na lokalitě. Vedle těchto údajů se rovněž zaznamená stav počasí.

Příloha: Vybraná pole (300) pro část 8.1. – Síťové mapování vybraných druhů savců

